

ALİ ASLAN

Tasarı geçerse ne olacak?

"Tasarı geçerse ne olacak?" sorusunun cevabı "tasarı neden gündeme geldi?" sorusunda saklı. "Hayır" diyenler tasarının cumhurbaşkanlığı sistemine ihtiyaç yokken, toplum tarafından talep edilmezken ortaya çıktığını ve halka empoze edildiği tezini işliyor. Bu tezin bir ucunda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın şahsi iktidar hırsı için bu hükümet sistemini istediği ("tek adam") iddiası varken, diğer uçta bunun geleneksel muhafazakar- dindar siyasetin bir fantezisi olduğu ("ataerkil zihniyet") iddiası bulunuyor. Sonuçta her iki iddia da tasarıyı siyasi-toplumsal bağlamından kopararak bir kişinin ya da bir toplumsal kesimin şahsi çıkarları için ortaya attığı "gereksiz" bir hamle olarak okuyor.

Oysa tasarı Türkiye'nin yaklaşık 150 yılı aşkın demokratik siyaset tecrübesi içinde düşünüldüğünde hiç de "gereksiz" durmuyor. Türkiye siyasi modernleşme süreci içinde önce monarşiden oligarşik bir siyasi düzene, ardından da oligarşik bir düzenden demokratik bir düzene geçiş yaşadı. **1923 monarşiden oligarşiye geçişi simgelerken, 1950 ise oligarşiden demokrasiye geçişin başlangıç noktasını oluşturdu.**

1950 sonrasında toplumsal alanda oligarşinin belini kıracak ve halkın iktidarını tesis edecek bir lider ve hareket arayışı oldu. **Adnan Menderes'ten Recep Tayyip Erdoğan'a uzanan siyasi gelenek bu hat üzerinde hareket etti.** Toplum tek parti iktidarlarını göreve getirdi ve iktidarda kalmaları için elinden geleni yaptı. Tek parti iktidarlarından beklenen sadece halkın gündelik taleplerini karşılamak değil, halkın iktidarını kurumsallaştıracak yapısal bir dönüşüm de gerçekleştirmeleriydi. "Yeter, söz milletin" sloganını gizemli ve çekici kılan toplumdaki bu arzuydu. Ancak bu siyasi hatta hareket eden liderler günümüze değin bir şekilde bu dönüşümü başaramadı.

16 Nisan bu tarihi toplumsal talebin ve mücadelenin hayata geçirilmesinde yakalanan en ileri noktayı oluşturmaktadır. Beli bükülen oligarşik yapıyı bir daha geri dönmeyecek şekilde ortadan kaldırmak için ele geçmiş tarihi bir fırsattır. Keza tasarının içeriği, siyasette artık toplumun taleplerini en fazla dikkate alanların kazanacağını söylemektedir. Halkın kendi iradesini devlete yansıtmak için güçlü bir siyasi liderliği görevlendirmesi söz konusu olacaktır.

O halde 16 Nisan referandumu geçerse toplumun tarihi isteği yerine getirilmiş olacak. Bu durum toplumda büyük bir rahatlama gerçekleştirecektir. Çünkü Türk siyasetinin temelinde bu tarihi çelişkinin,

devlet- toplum kutuplaşmasının, bir türlü çözülememiş olması vardır. Bu tarihi çelişkinin çözümlenmesi iktidar kanadını daha uzlaşmacı ve kapsayıcı bir siyasete kanalize edecektir. **Muhalefet ise oluşacak bu olumlu havada "yeni Türkiye"yi kabullenmek zorunda kalacak ve artık bu zemin üzerinde siyaset yapacaktır.** Bu noktadan sonra toplumsal değerler konusunda bir ortak zemin inşa etme, şayet bu başarılamazsa demokratik siyaset kapsamında barışçıl çatışmanın kurallarını ortaya koymak söz konusu olacaktır.

Her iki durumda da toplumda bir psikolojik rahatlama yaşanacaktır. Oluşan bu psikolojik rahatlama toplumun enerjisini iç çatışmalara değil uzlaşma ve üretime vermesini getirecektir. Uzlaşma siyasi istikrarı doğuracaktır. Siyasi istikrar ise ekonomik canlanma için gerekli şartları oluşturacaktır.

Peki tasarı geçmezse ne olacak? Bu durumda toplumun tarihi talebi yerine getirilememiş olacaktır. Dolayısıyla Türk siyasetinin Cumhuriyet'in ilanından itibaren temel çelişkisi olan devlet-toplum çatışması devam edecektir. **Daha da spesifikleştirecek olursak Cumhurbaşkanı Erdoğan ve AK Parti'nin karizması çizilecek ve bu da devlette bir otorite boşluğuna yol açacaktır. Oluşan otorite boşluğu bir yandan "eski Türkiye" aktörlerini hareketlendirecek diğer yandan da PKK ve FETÖ gibi terör örgütlerini umutlandırıp canlandıracaktır.** Muhalefet oluşan bu ortamda daha sert ve demokrasiden sapan bir siyaset izleyecek, AK Parti de savunmada kalarak siyasetini sertleştirecektir. 7 Haziran seçimleri sonrası oluşan siyasi atmosferi hatırlamak bu noktada yeterli olur.

Sonuç itibarıyla referanduma bir hafta kala "evet" oylarında bir artış gözlemlenmektedir. Bunun en temel sebebi yukarıda özetlenen referandumun siyasi anlamı konusunda halkın, CHP ve AB'nin Türk halkını küçümseyen tavırlarının da bir sonucu olarak, zihninin netleşmesidir. Dolayısıyla zaman daraldıkça kararsızlar azalmakta, kararlı olanlarda da bir motivasyon artışı gözlemlenmektedir. Güçlü ve demokratik bir Türkiye için "evet" diyenler ile kesif bir belirsizliği onaylayan "hayır" diyenler arasında son bir karşılaşmaya doğru hızla yol alınmaktadır.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Cumhurbaşkanlığı sistemi ve Erdoğan'ın misyonu (25.3.2017)**
- > **Demokratikleşme sürecinde cumhurbaşkanlığı sistemi (18.2.2017)**
- > **Cumhurbaşkanlığı sistemi iktidar tabanını daraltır mı? (28.1.2017)**

SABAH

